

Oponentský posudek

Jana Vargovčíková

Název práce: „Poradní orgány a expertíza v české politice. Epistemické komunity a jejich vliv na vysokoškolskou a důchodovou reformu“

Diplomová práce

Autorka práce: Bc. Kateřina Merková

Autorka se ve své závěrečné práci zabývá tématem s vysokou relevancí v současné politologii, roli expertů v tvorbě veřejných politik. Ve své práci se snaží jednak empiricky testovat vysvětlovací potenciál a definiční hranice konceptu epistemické komunity v podání Ernsta B. Haase, jednak přispět empirickou částí práce k poznání jevu vstupu expertních skupin do tvorby veřejných politik v ČR. Výzkumné otázky, které ve vztahu ke zkoumanému jevu autorka volí jako prioritní, se týkají lepšího pochopení role epistemických komunit v tvorbě politik a také faktorů, jež se podílejí na míře vlivu těchto skupin. Autorka pro empirický výzkum volí čtyři případy - skupinu tvůrců Bílé knihy terciárního vzdělávání, Bezděkovu komisi, Druhou Bezděkovu komisi a Národní ekonomickou radu vlády.

Po formální stránce lze práci označit jako velmi kvalitní - struktura práce je logická, vyvážená a čtenáře pedagogicky vede od úvodního výkladu teoretické perspektivy, přes kritickou reflexi omezení této perspektivy a jejího pojmosloví na základě korpusu existujících případových studií, až po postupnou aplikaci definičních kritérií „epistemické komunity“ na zvolené případy. Vysoce nadprůměrnou úroveň textu diplomové práce mírně oslabuje pouze zbytečně vysoký počet překlepů v závěrečné části, jakož i jeho poměrně náhlý konec této části. Pro další práce na toto téma by možná bylo ke zvážení, zda pro termíny *saliency* a *usable knowledge* nelze nalézt lepší překlad do češtiny (výjimečnost, poutavost?; využitelné poznání?).

Po metodologické stránce je nutno vysoce ocenit pozornost, kterou autorka věnuje zdůvodňování metodologických rozhodnutí v průběhu výkladu. Autorka se drží teoreticko-metodologického rámce, který si stanovila a vyhýbá se digresím, které by vzhledem k již tak náročnému zadání mohly pozornost odvést od hlavních výzkumných otázek. Tento projev metodologické disciplíny je potřeba ocenit o to více, že je právě její nedostatek častým problémem mnoha diplomových prací a v relativním hodnocení proto práci zařazuje do nadprůměrné skupiny prací. Poměrně zásadní část autorčiny pozornosti je upoutána k „testování“ konceptu epistemické komunity - kromě teoretické koherence tento přístup práci i udržuje v hranicích diplomové práce, navzdory zřetelně rozsáhlému bádání, jehož výsledky autorka prezentuje. Obzvláště lze ocenit, že autorka představuje i reflexi vlastní pozice mladé badatelky-tazatelky a artikuluje možné způsoby, jimiž osoba badatelky ovlivňuje samotný průběh rozhovoru. Autorka navíc také provádí vzácnou kritickou sebe-reflexi, když popisuje, jak se její metodologie postupně vyvíjela a jakých chyb se dopouštěla v prvních fázích bádání.

Vhodným doplněním analytického aparátu v přístupu ke studovanému jevu by pro autorku mohl být koncept transnacionalizace veřejných politik (viz např. Hassenteufel Patrick, « De la comparaison internationale à la comparaison transnationale » Les déplacements de la construction d'objets comparatifs en matière de politiques publiques, *Revue française de science politique*, 2005/1 Vol. 55, p. 113-132), který by mohl pomoci lépe pracovat s odkazy na doporučení OECD (*Country Note*) či odkazy jiných mezinárodních organizací v národních procesech tvorby veřejných politik, ať už

v analýze cirkulace kognitivních rámců vybraných veřejných politik, nebo způsobu, kterým národní aktéři odkazy na mezinárodní expertízu používají, aby posílili svoji politickou pozici. Autorka si je jinak možnosti pokračovat v bádání s oporou v dalších teoretických rámcích dobře vědoma, a několik směrů načrtává v závěrečné části.

Na základě výše uvedeného doporučuji práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako **výbornou**.